

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
TRZYLETNIEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY W GMINIE
MSZCZONÓW
ZA 2024 ROK

Mszczonów, 14.04.2025r.

Sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który zobowiązuje do złożenia Burmistrzowi Mszczonowa i Radzie Miejskiej rocznego sprawozdania z realizacji zadań do 31 marca. Gminny Program Wspierania Rodziny, czyli pomoc dziecku i rodzinie, jest zadaniem samorządu gminnego wynikającym z w/w ustawy i zgodnie z art. 176 obowiązkiem gminy jest utworzenie i stały rozwój systemu wspierania rodziny, który zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ma na celu: wzmocnienie roli funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo –wychowawczych rodziny, podniesienie świadomości w planowaniu oraz funkcjonowaniu rodziny, wzmacnianie integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, dążenie do reintegracji rodziny dzięki czemu zwiększa się szanse na pozostawienie dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka, dzięki utrzymaniu lub przywróceniu zdolności rodziny do pełnienia swoich funkcji opiekuńczo –wychowawczych. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości. W związku z powyższym Uchwałą Nr LVIII/493/23/23 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 28 lutego 2023 roku przyjęty został Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 w Gminie Mszczonów. Głównym założeniem w/w Programu jest wzmocnienie pozycji dziecka i rodziny na terenie gminy.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zapewniono pomoc, polegającą m.in. na wsparciu w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie realizując Gminny Program Wspierania Rodziny, ze szczególną uwagą traktuje kwestie dotyczące dziecka. Koncentruje się na ochronie praw, wyrównywaniu szans życiowych oraz eliminowaniu czynników ryzyka nieprzystosowania społecznego wśród najmłodszych.

Praca socjalna z konkretną rodziną, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, rozpoczyna się od jej diagnozy. Następnie planowane są działania zmierzające do poprawy sytuacji, po czym przystępuje się do ich realizacji.

Praca socjalna powinna rozwinać poczucie własnej wartości jednostki, której udziela się pomocy oraz wykorzystać tkwiące w niej i jej rodzinie zasoby, uprawnienia oraz możliwości.

Praca socjalna z osobą i rodziną przeżywającą problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w 2024 prowadzona była zgodnie z założeniami indywidualnych planów pomocy, po wykonanej diagnozie w rodzinach i w oparciu o zapisy z ustawy o pomocy społecznej.

Praca asystenta rodziny w szczególności polegała na, udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, poprzez:

- zdobywanie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych i psychologicznych, w prawidłowym modelowaniu postaw wychowawczych u dzieci;
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin;
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.

W 2024 roku w Centrum Usług Społecznych zatrudniono jednego asystenta rodziny, na umowę zlecenie.

Asystent rodziny otoczył wsparciem 14 rodzin, w tym 35 dzieci w rodzinach. Dwie rodziny zostały zobligowane przez sąd do pracy z asystentem rodziny.

Zgodnie z wytycznymi Programu realizowanymi przez tutejsze Centrum asystent rodziny koncentruje się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej oraz wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przy wykorzystaniu zasobów własnych oraz wsparciu środowiska lokalnego.

Obowiązek współudziału gmin we wskazanych poniżej kosztach, wynika z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z nim gmina pokrywa koszty za pobyt dzieci zamieszkałych na terenie Gminy, decyzją Sądu zarówno w rodzinie zastępczej, jak i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Co więcej, przepisy przewidują, że Gmina ma współfinansować nie tylko

świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, ale też wynagrodzenia dla zawodowych rodziców zastępczych oraz pomoc dla osób usamodzielniających się, po opuszczeniu pieczy zastępczej.

Rolą asystenta rodziny jest w szczególności w/w zjawisk w celu zapobiegania zabierania dzieci ze środowisk rodzinnych.

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny zmagają się z takimi problemami jak:

- bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych,
- uzależnienie,
- alkoholizm,
- niepełnosprawność.

W 2024 roku Gmina Mszczonów poniosła koszty w wysokości **183 708,59 złotych** z tytułu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, oraz za dzieci umieszczone instytucjonalnej pieczy zastępczej. Średni miesięczny koszt pobytu dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej kształtuje się w kwocie 1162,60 zł miesięcznie, pobytu dziecka w rodzinie zastępczej niezawodowej w wysokości 1612,60 zł miesięcznie, w Rodzinnym Domu Dziecka- ponoszone przez Gminę w wysokości 7595,57 zł miesięcznie.

W okresie sprawozdawczym Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie współfinansowało pobyt 19 dzieci w pieczy zastępczej:

- 1 dziecka w rodzinie zastępczej niezawodowej;
- 12 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 3 dzieci umieszczonych w Placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- 3 dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka.

Wydatki plasują się procentowo w zależności od okresu pobytu dzieci w pieczy zastępczej: 10% - w pierwszym roku, 30% - w drugim roku i 50% - od trzeciego roku pobytu w pieczy zastępczej.

Tabela 1: Wydatki na wynagrodzenia dla asystenta rodziny.

Wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny	Wysokość środków w złotych
finansowane z budżetu gminy	25 364,00
finansowane z innych źródeł	7 816,00
Łącznie	33 180,00

Źródło: Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wydatkowania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 01-01-2024 do 31-12-2024.

Z powyższej tabeli wynika, że w roku sprawozdawczym na wynagrodzenie dla asystenta rodziny wydatkowano kwotę **33 180,00 zł**, z czego kwotę **25 364,00 zł** finansowano z budżetu gminy, a kwotę **7 816,00 zł** z innych źródeł.

Ze wsparcia asystenta rodziny w 2024 roku, korzystało 14 rodzin, z czego w okresie, do 3 miesięcy – 1 rodzina, od 3 do 12 miesięcy – 3 rodziny, powyżej roku – 10 rodzin. Ponadto 2 rodziny zostały zobowiązane przez Sąd Rejonowy w Żyrardowie, Wydział Rodzinny i Nieletnich do pracy z asystentem rodziny.

Tabela 2. Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, a powód zakończenia przez rodzinę pracy z asystentem rodziny.

Lp.	Powód zakończenia przez rodzinę pracy z asystentem rodziny	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:
1.	ze względu na osiągnięcie celów	6
2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
3.	ze względu na brak efektów	0
4.	ze względu na zmianę metody pracy	0
Łączna liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył współpracę w roku sprawozdawczym		6
Łączna liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny w roku sprawozdawczym		14

Źródło: Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wydatkowania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 01-01-2024 do 31-12-2024

Z powyższej tabeli wynika, że asystent rodziny w roku sprawozdawczym zakończył pracę z 6 rodzinami z terenu miasta i gminy, w 6 rodzinach ze względu na osiągnięcie celów przez rodzinę.

W ramach współpracy asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym udzielono świadczeń wynikających z zadań realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w formie: zasiłków okresowych, posiłków dla dzieci w szkole i w domu, zasiłków celowych na realizację bieżących potrzeb.

Zgodnie z założeniami i realizacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny wskazane jest również aby w kolejnych latach podejmowano następujące działania:

- zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności, wsparcia i pomocy specjalistycznej;
- pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w celu poprawy ich kompetencji wychowawczych w celu ograniczenia liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej;
- zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie części kosztów związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej;
- prowadzenie poradnictwa dla rodzin w kryzysie i tworzenie systemu szybkiej interwencji;

- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niekorzystnym zjawiskom społecznym;
- tworzenie dla dzieci odpowiednich warunków do rozwijania zainteresowań.